

Sygn. akt III AUa 879/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2015 r. w Szczecinie

sprawy H. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji ubezpieczonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 26 września 2014 r. sygn. akt VI U 2989/12

oddala apelację.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek

III A Ua 879/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 października 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił H. C. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazując, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 6 września 2012 r. uznano, iż ubezpieczona nie jest osobą niezdolną do pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. C. wniosła o przyznanie jej renty podkreślając, że choruje na epilepsję temporalis, z napadami z utratą przytomności. Dodatkowo ubezpieczona wskazała, że cierpi na chorobę zwyrodnieniową stawów, ostrogę piętową, zapalenie rozciągną podszwowe, astmę oskrzelową, nadciśnienie tętnicze, chorobę refluksową, żylaki odbytu, niedoczynność tarczycy oraz mięśniaki macicy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując przy tym argumentację wskazaną w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 26 września 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

H. C. urodziła się w dniu (...) Ubezpieczona ukończyła zasadniczą szkołę zawodową uzyskując zawód krawcowej w specjalności krawiectwo damskie lekkie. W wyuczonym zawodzie wnioskodawczyni nigdy nie pracowała - odbyła tylko naukę zawodu od 1 września 1975 r. do 31 sierpnia 1978 r. W czasie swojej aktywności zawodowej pracowała natomiast jako szwaczka od 1 września 1978 r. do 30 listopada 1991 r. oraz od 1 lutego 1994 r. do 31 maja 1995 r. (od 30 maja 1994 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim). Od 9 maja 1995 r. ubezpieczona pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, najpierw rentę inwalidzką 3 grupy inwalidów, następnie 2 grupy inwalidów, a od 1 czerwca 2002 r. do 30 czerwca 2012 r. rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z powodu rozpoznanej padaczki z dużymi napadami, nieprawidłowym zapisem w badaniu EEG.

Wnioskiem z dnia 24 maja 2012 r. ubezpieczona wystąpiła do ZUS o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wnioskodawczyni w dniu 2 lipca 2012 r. została przebadana przez konsultanta ZUS z zakresu neurologii, który uznał, że wskazana jest dla niej praca w warunkach bezpiecznych, w badaniu neurologicznym nie stwierdził odchyleń, które miałyby wpływ na stan czynnościowy badanej. W dniu 26 lipca 2012 r. lekarz orzecznik ZUS uznał, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. Lekarz orzecznik rozpoznał u wnioskodawczyni napady padaczkowe częściowe i złożone.

Po rozpoznaniu sprzeciwu wnioskodawczyni od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, komisja lekarska ZUS, orzeczeniem z dnia 6 września 2012 r. potwierdziła ustalenie lekarza orzecznika, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

U ubezpieczonej na dzień 1 lipca 2012 r. i po tym dniu rozpoznano:

- napady utraty przytomności, zredukowane do 1-2 na miesiąc w wyniku systematycznego leczenia neurologicznego,
- pierwotną niedoczynność tarczycy u osoby z przewlekłym, autoimmunologicznym, zapaleniem tarczycy (H.),
- nadciśnienie tętnicze w II okresie WHO,
- otyłość prostą (BMI – 30,1 kg/m²),
- astmę oskrzelową z umiarkowaną obturacją dróg oddechowych,
- zaburzenia czynnościowe przewodu pokarmowego (reflux żołądkowo-przełykowy, zespół jelita drażliwego),
- początkowe zmiany zwyrodnieniowe stawów obwodowych bez istotnego ograniczenia funkcji narządu ruchu,
- zaburzenia nerwicowe pod postacią somatyczną.

Występujące u ubezpieczonej schorzenia i stopień ich nasilenia nie powodował na dzień 1 lipca 2012 r. oraz po tym dniu niezdolności do pracy.

Wnioskodawczyni przez ponad 17 lat pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z powodu padaczki. Aktualnie stan zdrowia H. C. uległ znacznej poprawie i ta poprawa utrzymuje się nadal po 30 czerwca 2012 r., a przejawia się w zredukowaniu napadów przytomności nawet do 1 na pół roku (zapis EEG jest nieprawidłowy, ale wykazuje niewielkie zmiany napadowe).

Także pozostałe liczne schorzenia ujęte w rozpoznaniu nie powodują takiego ograniczenia funkcji organizmu, które czyniłyby ubezpieczoną długotrwale niezdolną do pracy. Niedoczynność tarczycy wymaga korekty leczenia i okresowej kontroli endokrynologicznej, niemniej nie obniża istotnie zdolności do pracy zarobkowej. Nadciśnienie tętnicze nie doprowadziło do powikłań naczyniowych centralnego układu nerwowego i nerek, jest wyrównane farmakologicznie przebiega bez objawów niewydolności krążenia i bez niestabilnej choroby niedokrwiennej serca. Astma oskrzelowa leczona systematycznie przez pulmonologa przebiega bez okresów zaostrzeń i bez objawów klinicznych i spirometrycznych niewydolności oddechowej. Ubezpieczona nie miała znaczących zaostrzeń choroby, nigdy też nie była hospitalizowana z powodu astmy. Nieznacznie zmiany zwyrodnieniowe w narządzie ruchu nie powodują ograniczenia sprawności ruchowej i nie czynią wnioskodawczyni niezdolną do pracy. Również czynnościowe zaburzenia przewodu pokarmowego nie powodują niezdolności do pracy.

Ubezpieczona ma wyuczony zawód krawcowej odzieży lekkiej damskiej, jednak przez cały okres aktywności zawodowej pracowała na stanowisku szwaczki. Szwaczka pracuje na innych maszynach niż maszyny krawieckie, obsługuje maszyny szwalnicze. Praca szwaczki należy do ciężkiej pracy fizycznej, wykonywanej w zakładach odzieżowych, w systemie wielozmianowym, na akord, w pozycji wymuszonej. Szwaczki pracują z bardzo ostrymi narzędziami i przy maszynach szwalniczych, które posiadają bardzo wielką siłę oraz ruchome elementy, co stwarza realne zagrożenie niebezpiecznymi wypadkami. W związku z padaczką oraz niebezpiecznymi warunkami pracy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy na stanowisku szwaczki. Natomiast może w ograniczonym zakresie pracować w swoim wyuczonym zawodzie, tj. jako krawcowa, np. w punkcie krawieckim. Wnioskodawczyni może też wykonywać inne prace na ogólnym rynku pracy, w warunkach bezpiecznych, po przyuczeniu na danym stanowisku pracy, np. jako tapicer czy prasowaczka.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego oraz art. 57 i art. 58 ust. 1 pkt. 5 i ust. 2 w związku z art. 12 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j. t. Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227 ze zm.; powoływana dalej jako: ustawa emerytalno-rentowa) Sąd Okręgowy uznał odwołanie ubezpieczonej za niezasadne.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że dokonując analizy pojęcia "częściowa niezdolność do pracy" Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 stycznia 2007 r., II UK 156/06, zwrócił uwagę zarówno na kryterium biologiczne, jak i ekonomiczne. W sensie biologicznym, to stan organizmu dotkniętego schorzeniami naruszającymi jego sprawność w stopniu powodującym częściową niezdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji; w sensie ekonomicznym, to częściowa utrata zdolności do zarabkowania wykonywaniem takiej pracy. Osobą częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która spełnia obydwie te kryteria, a więc jest dotknięta upośledzeniem zarówno biologicznym, jak i ekonomicznym. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2006 r., I UK 159/05, (niepublikowany), wskazano z kolei, że przez pojęcie "pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji" można rozumieć zarówno kwalifikacje formalne (wykształcenie i przygotowanie zawodowe stwierdzone świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacje rzeczywiste (wiedza i umiejętności faktyczne).

W odniesieniu do wnioskodawczyni sąd meriti uznał, że pracą zgodną z poziomem posiadanych przez nią kwalifikacji jest praca w charakterze krawcowej (zawód wyuczony) oraz szwaczki - ubezpieczona taką właśnie pracę wykonywała bowiem przez cały okres swojej aktywności zawodowej (około 20 lat). W konsekwencji zadaniem Sądu było zbadanie, czy ubezpieczona jest zdolna do wykonywania opisanej wyżej pracy. Ustalenia w przedmiocie stanu zdrowia ubezpieczonej i jej zdolności do pracy na wskazanych wyżej stanowiskach Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o analizę dokumentacji medycznej H. C. (pozostającej w dyspozycji organu rentowego oraz przedłożonej przez wnioskodawczynię w toku sprawy) oraz - przede wszystkim - na podstawie przeprowadzonych w toku postępowania sądowego dowodów z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu diabetologii H. F., ortopedii A. K., neurologii B. M., kardiologii J. S., gastroenterologii Z. S., reumatologii A. Z., psychiatrii M. Ś., pulmonologii W. W. oraz medycyny pracy A. J. i R. D.. Sąd miał na uwadze, że autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła także wątpliwości tego Sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji, oraz w sposób rzetelny, dlatego też Sąd ocenił

je jako wiarygodne. Tak samo ocenił sąd meriti złożone w sprawie opinie biegłych sądowych, które - tak jak inne dowody - podlegają ocenie według reguł art. 233 § 1 k.p.c., jednak to, co odróżnia je od innych środków dowodowych, to szczególnie dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, LEX nr 77046).

Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że opinie złożone w rozpoznawanej sprawie zostały wydane przez posiadających wieloletnie doświadczenie zawodowe i wysokiej klasy specjalistów w zakresie schorzeń, na które cierpi wnioskodawczyni, po dokładnym przeanalizowaniu dotyczącej jej dokumentacji medycznej oraz przeprowadzeniu badań sądowo-lekarskich. Wydane przez biegłych ekspertyzy są, w ocenie tego Sądu, jasne i spójne, wnioski w nich zawarte logiczne i przekonująco uzasadnione, a rzetelność i fachowość powyższych ustaleń nie budzi żadnych wątpliwości i pozwala na uznanie ich za w pełni wiarygodne. Na podstawie przedstawionych przez nich opinii Sąd Okręgowy stwierdził, że w stanie zdrowia ubezpieczonej na dzień wydania zaskarżonej decyzji nastąpiła istotna poprawa, pozwalająca jej na wykonywanie pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Biegły neurolog dr n. med. B. M., opisując szczegółowo stan neurologiczny ubezpieczonej wskazała, że pacjentka jest leczona z dobrym efektem, gdyż ilość napadów zmniejszyła się nawet do 1 napadu na 6 miesięcy. W ocenie biegłej neurolog oraz biegłej z zakresu medycyny pracy A. J. ubezpieczona może kontynuować pracę zarobkową z wyłączeniem pracy przy maszynach wirujących. W przypadku wnioskodawczyni przeciwwskazana jest także praca na wysokości. Pozostałe schorzenia ujęte w rozpoznaniu tj. schorzenia gastrologiczne, kardiologiczne, endokrynologiczne, pulmonologiczne, psychiatryczne również nie powodują i nie powodowały w przeszłości niezdolności do pracy ubezpieczonej. Niedoczynność tarczycy wymaga jedynie korekty leczenia i okresowej kontroli endokrynologicznej, nie obniża jednak zdolności ubezpieczonej do pracy zarobkowej. Nadciśnienie tętnicze nie doprowadziło do powikłań naczyniowych centralnego układu nerwowego i nerek, jest wyrównane farmakologicznie, przebiega bez objawów niewydolności krążenia i bez niestabilnej choroby niedokrwiennej serca. Również aktualny stan zdrowia spowodowany chorobą dróg oddechowych nie powoduje niezdolności do pracy - brak jest cech przewlekłej niewydolności oddechowej. Co ważne, u wnioskodawczyni nie stwierdzono znaczących zaostrzeń choroby, ubezpieczona nigdy też nie była hospitalizowana z powodu astmy. Nieznaczne zmiany zwyrodnieniowe w narządzie ruchu nie powodują ograniczenia sprawności ruchowej. Objawy subiektywnie odczuwane z zakresu funkcji poznawczych klinicznie nie dają podstaw do rozpoznania zespołu psychoorganicznego. Istotnym jest, że biegła z zakresu psychiatrii stwierdziła, iż w przypadku ubezpieczonej celowa byłaby weryfikacja leczenia prowadzonego neurologicznie z włączeniem leczenia psychiatrycznego, w wyniku czego najprawdopodobniej zredukowano by objawy somatyzacyjne oraz poprawiono ogólny stan ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy miał także na uwadze, że ubezpieczona zgłosiła do wszystkich wydanych w sprawie ekspertyz zarzuty powołując się na swoje subiektywne odczucia i skargi dotyczące odczuwanych dolegliwości. W odpowiedzi Sąd ten podkreślił, że zarzuty te spowodowały dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego z zakresu medycyny pracy, dr nauk med. R. D., która potwierdziła tylko wnioski wcześniejszych opinii, w tym opinii biegłej z zakresu medycyny pracy A. J.. Wskazała między innymi, że z uwagi na rozpoznaną pacjentkę ubezpieczona jest całkowicie, trwale niezdolna do pracy w zawodzie szwaczki. Wyjaśniła, że praca szwaczki, w przeciwieństwie do pracy krawcowej, należy do ciężkiej pracy fizycznej, wykonywanej w zakładach odzieżowych, w systemie wielozmianowym, na akord, w pozycji wymuszonej. Biegła wskazała jednak, że ubezpieczona posiada wyuczony zawód krawcowej i tę pracę – w ograniczonym zakresie – aktualnie ubezpieczona może wykonywać np. w punkcie krawieckim. W opinii biegłej ubezpieczona może też wykonywać inne prace na ogólnym rynku pracy, np. jako tapicer, prasowaczka oraz wykonywać inne prace warsztatowe w warunkach bezpiecznych, po przyuczeniu na danym stanowisku. Sąd dał wiarę również tej opinii, ponieważ została ona należycie umotywowana, jest jasna i konsekwentna, a ponadto zgodna z opiniami pozostałych biegłych.

Następnie sąd pierwszej instancji podkreślił, że istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania częściowej niezdolności do pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2005 r., II UK 288/04, OSNP 2006/5-6/99); o niezdolności do pracy nie decyduje bowiem sam

fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 r., II UKN 113/00, OSNAP 2002/14/343). Sąd meriti zaznaczył, że w całości aprobuje również stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r., II UK 156/05 (niepublikowanym), że jeżeli biologiczny stan kalectwa lub choroba, nie powodują naruszenia sprawności organizmu w stopniu mającym wpływ na zdolność do pracy także innej, ale mieszczącej się w ramach posiadanych lub możliwych do uzyskania kwalifikacji (praca biurowa), to brak prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Uwzględniając powyższe, sąd pierwszej instancji stwierdził, że z uwagi na zachowanie przez ubezpieczoną zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (opisanych wyżej), a także innej pracy, mieszczącej się w ramach tych kwalifikacji (np. tapicer, prasowaczka), nie można uznać, że utraciła ona zdolność do pracy w znacznym stopniu, a w konsekwencji, że spełniła warunek określony w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej.

Nadto Sąd Okręgowy zauważył, że na rozprawie w dniu 26 września 2014 r. ubezpieczona okazała skierowanie na EMG ręki oraz zaświadczenia lekarskie z dnia 11 września 2014 r. lekarza okulisty z rozpoznaniem „zmiany naczyniowe miażdżycowe, zaburzenia produkcji łez”. Sąd ten wskazał jednak, że jak wynika z utrwalonego orzecznictwa, w postępowaniu sądowym badana jest legalność decyzji i orzekanie o niej możliwe jest tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili jej wydawania, zaś postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Zasadą jest zatem, że sąd ocenia legalność decyzji organu rentowego według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 6 lutego 2013 r., III AUa 1044/12, LEX nr 1281014). Odwołująca w razie pogorszenia stanu zdrowia, może złożyć w organie rentowym nowy wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

Konkludując, z uwagi na niespełnienie przez ubezpieczoną wszystkich niezbędnych do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy warunków, zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. sąd pierwszej instancji uznał za prawidłową i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie ubezpieczonej oddalił.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości nie zgodziła się H. C., która w wywiedzionej apelacji podkreśliła, że pracowała jako szwaczka przez około 20 lat, natomiast krawcowa to tylko zawód wyuczony. Apelująca wskazała, że jako szwaczka szyła gotowe skrojone elementy, natomiast nie umie kroić ani przerabiać ubrań, żeby pracować jako tapicer albo prasowaczka.

Następnie H. C. wskazała, że przy napadach padaczkowych nie może pracować przy żelazku, używać ostrych narzędzi do pracy, a stan zdrowia pogorszył się i nie może wykonywać żadnej pracy zarobkowej.

Ubezpieczona nie zgadza się z opinią biegłego neurologa, że stan zdrowia od chwili zachorowania na padaczkę do chwili obecnej uległ poprawie; napady z utratą przytomności występują 1-2 razy w miesiącu i powodują ogólne osłabienie organizmu.

Apelująca podniosła także, że cierpi na zwyrodnienie kręgosłupa, naciśnię tętnicze, ortopedycznie i reumatologicznie leczy się na nogi i ręce, a pulmonologicznie z uwagi na astmę oskrzelową. Nadto ubezpieczona wskazała, że ma wodonercze, kamicę nerkową powiększoną wątrobę, refluks, niedoczynność tarczycy, miażdżycę, hemoroidy, a z powodów ginekologicznych była dwukrotnie hospitalizowana.

Zdaniem skarżącej wszystkie dolegliwości powodują, że nie jest zdolna do pracy i renta dalej winna być jej przyznana.

W odpowiedzi na apelację Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jej oddalenie wskazując, że zaskarżony wyrok uwzględnia stan faktyczny sprawy i jest oparty o obowiązujące przepisy prawa.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

W ocenie sądu odwoławczego, w przedmiotowej sprawie sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego, jak również dokonał wszechstronnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Apelacyjny ustalenia oraz rozważania prawne sądu pierwszej instancji uznał i przyjął za własne, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Przy rozpoznawaniu spraw o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, zgodnie z art. 57 ustawy emerytalno-rentowej, bada się, czy ubezpieczony spełnia łącznie trzy przesłanki: jest niezdolny do pracy, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz czy niezdolność do pracy powstała w okresie ubezpieczenia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tego okresu. W sprawie spornym było wyłącznie to, czy H. C. jest osobą niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy emerytalno-rentowej.

Czynniki uwzględniane przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy wskazuje art. 13 ust. 1 powołanej ustawy i są to okoliczności o charakterze medycznym – stopień naruszenia sprawności organizmu i możliwość przywrócenia jej w drodze leczenia i rehabilitacji oraz okoliczności o charakterze socjalnym – możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy i celowość przekwalifikowania zawodowego, przy uwzględnieniu rodzaju i charakteru dotychczas wykonywanej pracy, poziomu wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych.

Kwestia oceny stanu zdrowia i w konsekwencji zdolności do pracy w tym weryfikacja orzeczeń lekarzy orzeczników, należy do sfery faktów, wymagających wiadomości specjalnych - wiedzy medycznej. Ustalenia w tym zakresie, mogą być zatem dokonane wyłącznie na podstawie opinii biegłych, którzy taką wiedzę specjalną posiadają. W tym miejscu podkreślić należy, że dowód z opinii biegłych jest specyficznym środkiem dowodowym, którego ocena przebiega według odmiennych, właściwych tylko dla tego rodzaju środka dowodowego, kryteriów. Ocena ta dokonywana jest przede wszystkim z punktu widzenia fachowości i doświadczenia osób, które sporządziły opinię, sposobu przeprowadzonych badań oraz trafności uzasadnienia w powiązaniu z wynikami tych badań, w kontekście zasad logiki i doświadczenia życiowego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, dokonanie przez Sąd Okręgowy ustaleń stanu faktycznego w oparciu o opinie biegłych zgromadzone na k. 66-68, 72-74, 79-81, 131-132 i k. 141-142, w których w sposób zgodny i stanowczy uznali oni ubezpieczoną za zdolną do pracy, było prawidłowe. Wynikające z tych opinii wnioski zostały logicznie umotywowane. Nadto wątpliwości nie budzi również przyjęta metoda badawcza. Z opinii tych w sposób jednoznaczny wynika, że aktualny stan zdrowia H. C. zezwala jej na podjęcie pracy zarobkowej w swoim wyuczonym zawodzie tj. jako krawcowa, np. w punkcie krawieckim. Wnioskodawczyni może też wykonywać inne prace na ogólnym rynku pracy, w warunkach bezpiecznych, po przyuczeniu na danym stanowisku pracy, np. jako tapicer czy prasowaczka. Przy czym w sprawie uwzględniono również, że z opinii biegłych wynika, iż przeciwskazana jest praca na wysokości oraz przy obsłudze urządzeń w ruchu. Biegła z zakresu medycyny pracy - R. D. jednoznacznie wskazała, że w związku z padaczką oraz niebezpiecznymi warunkami pracy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna jedynie do pracy na stanowisku szwaczki. Jednak nie zmienia to ogólnej konkluzji biegłych w przedmiocie zdolności do pracy ubezpieczonej w wyuczonym zawodzie.

Również fakt, że wnioskodawczyni przez ponad 17 lat pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy z powodu padaczki nie przesądza automatycznie o tym, że również na dzień wydania przedmiotowej decyzji występuje niezdolność do pracy z powodu wskazanej dolegliwości. Należy bowiem zauważyć, że obecnie poprawiły się metody diagnostyki i leczenia wiodącego u ubezpieczonej schorzenia. Potwierdzają to sporządzone w sprawie opinie biegłych, zgodnie z którymi aktualnie stan zdrowia H. C. uległ znacznej poprawie i ta poprawa utrzymuje się nadal po 30 czerwca 2012 r., a przejawia się w zredukowaniu napadów przytomności nawet do 1 na pół roku (zapis EEG jest nieprawidłowy, ale wykazuje niewielkie zmiany napadowe).

W związku z powyższym istotnym jest, że biegli stwierdzili, iż także pozostałe liczne schorzenia ujęte w rozpoznaniu nie powodują takiego ograniczenia funkcji organizmu, które czyniłyby ubezpieczoną długotrwale niezdolną do pracy. W tym zakresie szeroko przytaczane w apelacji dolegliwości ubezpieczonej stanowią jedynie polemikę z opiniami

biegłych powołanych w sprawie, których specjalności odpowiadają dolegliwościom skarżącej. Również stwierdzenie apelującej, że nie może świadczyć pracy w środowisku negatywnie oddziałującym na jej organizm stanowi wyraz subiektywnego przekonania, które nie ma wpływu na ocenę zdolności do pracy w myśl ustawy emerytalno-rentowej.

Zaznaczyć również należy, że twierdzenia ubezpieczonej były podstawą do przeprowadzenia dowodu z dodatkowej opinii kolejnego (drugiego) biegłego z zakresu medycyny pracy, dr nauk med. R. D., która potwierdziła tylko wnioski wcześniejszych opinii, w tym opinii biegłej z zakresu medycyny pracy A. J.

Sąd odwoławczy podkreśla przy tym, że wszyscy biegli uczestniczący w ocenie stanu zdrowia ubezpieczonej nie mieli wątpliwości co do jej stanu zdolności do pracy na dzień po 30 czerwca 2012 r. i na dzień przeprowadzonych badań. Przy czym, kontroli sądu na podstawie art. 233 k.p.c. podlega sposób motywowania przez biegłych prezentowanych wniosków, spójność formułowanych przez nich wypowiedzi, jak również ich oparcie na zasadach logiki i doświadczenia życiowego, a także dokumentacji medycznej zgromadzonej w sprawie. W ocenie Sądu Apelacyjnego, sporządzone w sprawie opinie biegłych, odpowiadają wskazanym powyżej kryteriom oceny tego rodzaju dowodu i odpowiadają w całości sformułowanej tezie dowodowej.

Istotnym jest również, że legalność wydania zaskarżonej decyzji sąd weryfikuje na dzień jej wydania, a więc w niniejszej sprawie na dzień 3 października 2012 r. Z uwagi jednak na fakt, że H. C. była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2012 r. i wniosek o przyznanie prawa do tego świadczenia na dalszy okres złożyła w dniu 24 maja 2012 r., dlatego zarówno organ rentowy, jak i sąd pierwszej i drugiej instancji badał czy stan zdrowia czynił ubezpieczoną nadal niezdolną do pracy po dniu 30 czerwca 2012 r. Nie mają zatem wpływu na ocenę prawidłowości wydanej decyzji dolegliwości ubezpieczonej, na które wskazywała już po wydaniu decyzji w sprawie. W tym zakresie sąd pierwszej instancji słusznie pominął przedstawione przez ubezpieczoną na rozprawie w dniu 26 września 2014 r. skierowanie na EMG ręki oraz zaświadczenia lekarskie z dnia 11 września 2014 r. lekarza okulisty z rozpoznaniem „zmiany naczyniowe miazdżycowe, zaburzenia produkcji łez”.

Ubezpieczona posiada wykształcenie zawodowe krawcowej w specjalności krawiectwo damskie lekkie. Wobec tego, mając na uwadze przeprowadzone postępowanie, w ocenie sądu odwoławczego, zakres schorzeń stwierdzonych u H. C. nie powoduje jej niezdolności do pracy w tym zakresie, zatem aktualnie ubezpieczona może wykonywać powyższe prace z wyłączeniem pracy na stanowisku szwaczki.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny uznał apelację H. C. za nieuzasadnioną i dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Romana Mrotek